

DIRECTORATE OF FISHERIES

105 år er da ingen alder!
Det statlige fiskerimiljøet på
Nordnes ser fremover i en
spennende tid.

Bergen, 13 oktober 2005

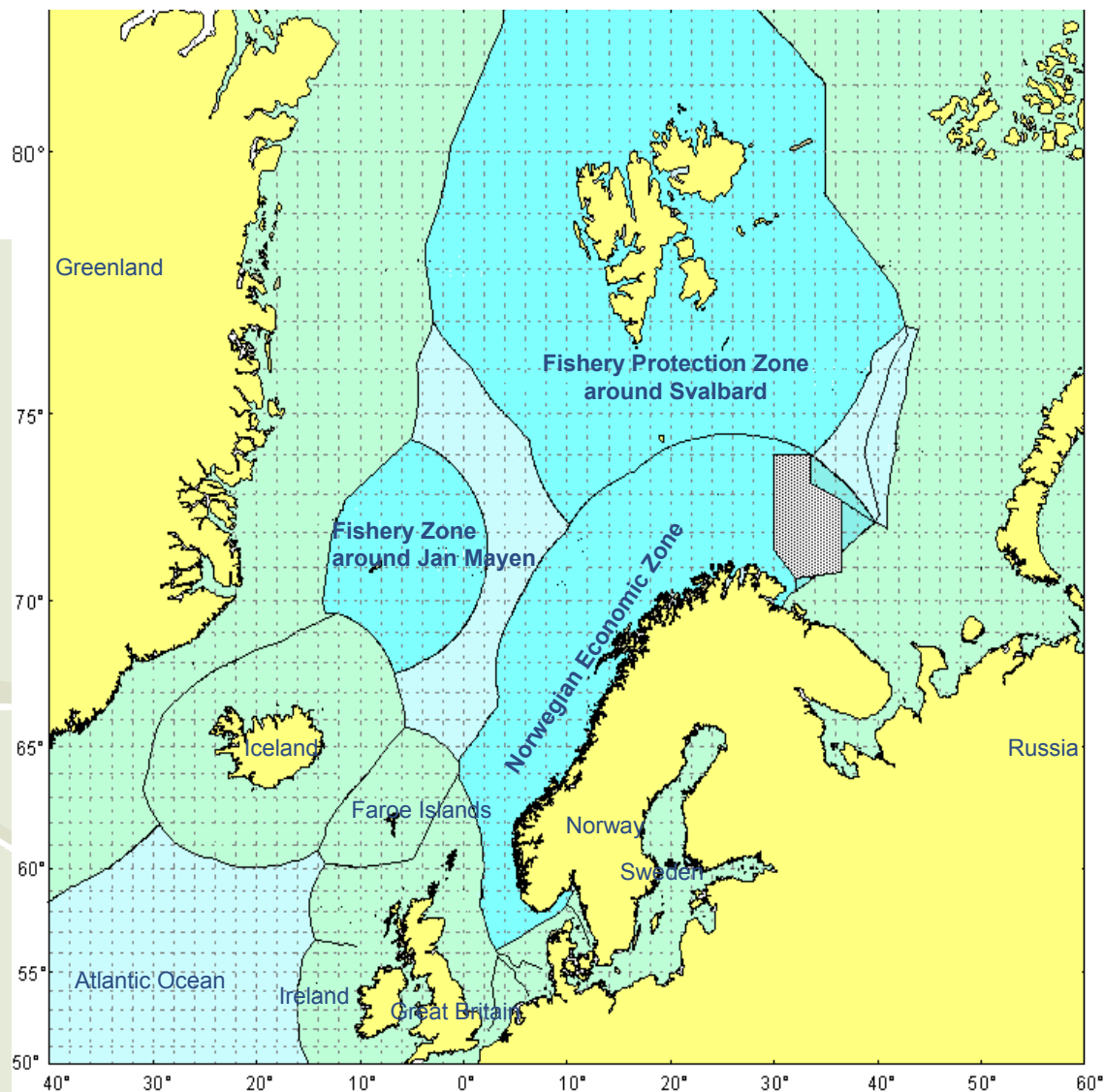
Hvorfor internasjonale
fiskeriavtaler er viktige:
Lønnsomheten tapes når nasjonene
krangler og kappfisker

ved
Per Sandberg
Fiskeridirektoratet

Noen stikkord for foredraget

- Behovet for gode fiskeriavtaler
- Eksempel på et uregulert fiske
- Byggesteiner for gode fiskeriavtaler

Fangstverdi (kr) pr år i perioden 1995-2004:

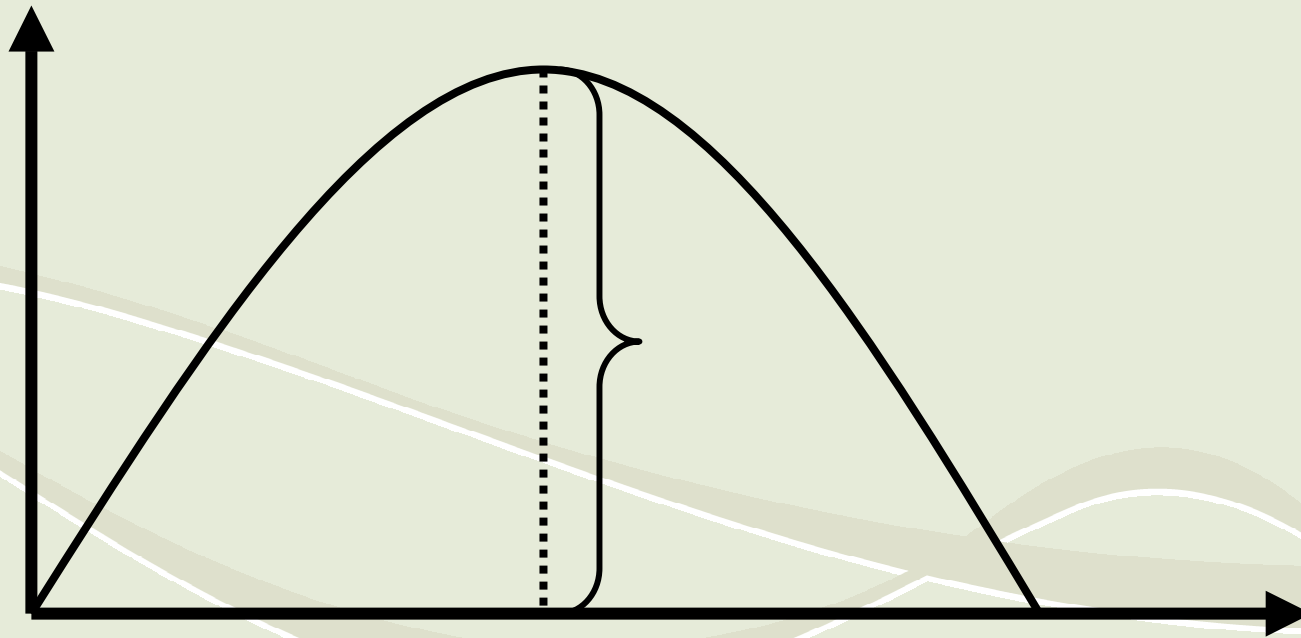
- Barentshavet: 3 milliarder**
- Norskehavet: 4 milliarder**
- Nordsjøen: 3 milliarder**
- Totalt: 10 milliarder kr**

Dette tilsvarer en fangstverdi på 27 millioner kroner pr dag gjennom hele året

Forholdet mellom en fiskebestand og langsiktig høsting av denne. En illustrasjon

Hvordan dele denne fangstmengden mellom deltakende nasjoner ?

Fangstmengde

Fiskebestandens størrelse

Konflikt, med potensielt ødeleggende kappfiske

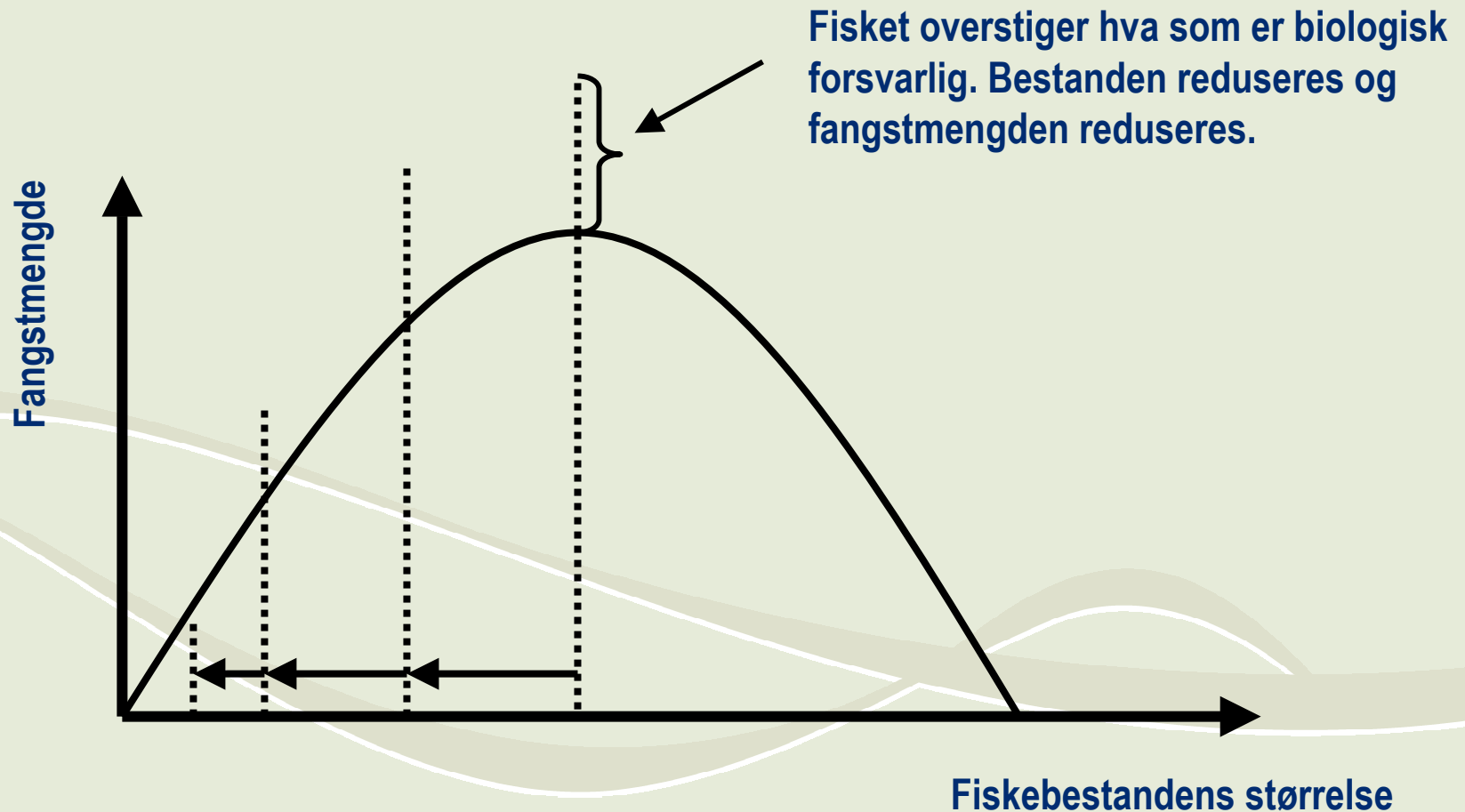
- **Karakteristika**

- Det inngås ikke noen fiskeriavtale
- **Partene pålegger ikke seg selv noen fangstbegrensninger. Motivasjonen for dette kan være en, eller en blanding av følgende faktorer:**
  - Opparbeiding av historiske fangstrettigheter (historisk godt kort i fordelingsspørsmål)
  - Ingen forventning om selv å høste gevinsten av å evt selvpålagte fangstbegrensninger

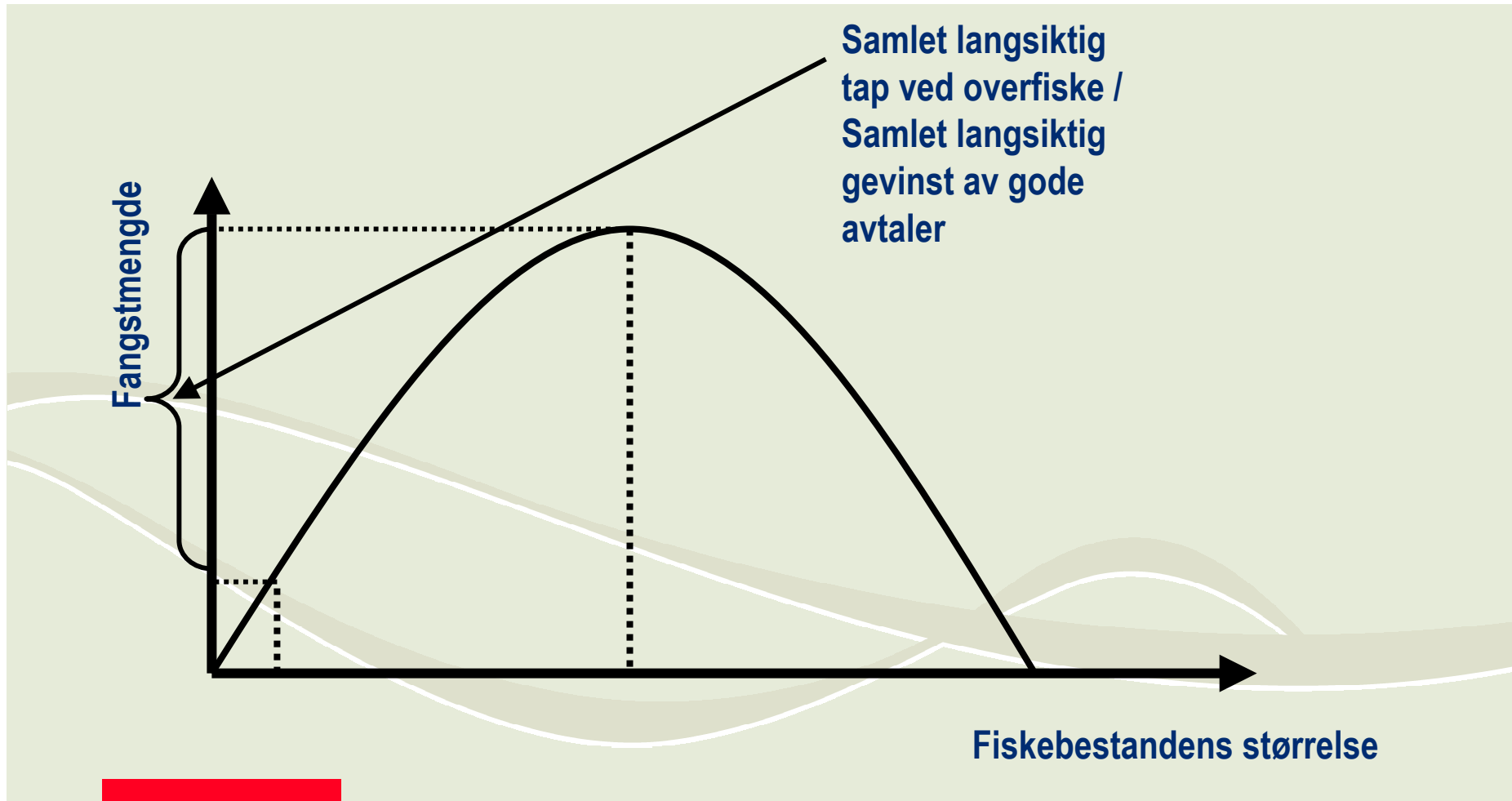
- **Økonomiske konsekvenser**

- **Bestandens langsiktige biologiske avkastning (fangstmulighetene) reduseres dramatisk**
  - Bestanden reduseres og gir dermed mindre fangst
  - Redusert bestand kan få problemer med å vokse igjen
- **Verdien av fangsten kan påvirkes hvis den omsettes i et marked der prisen påvirkes av mengden**
- **Kostnadene i fisket kan øke ved a) økte letekostnader og b) redusert fangst pr enhet innsats**

Konsekvens av kappfiske

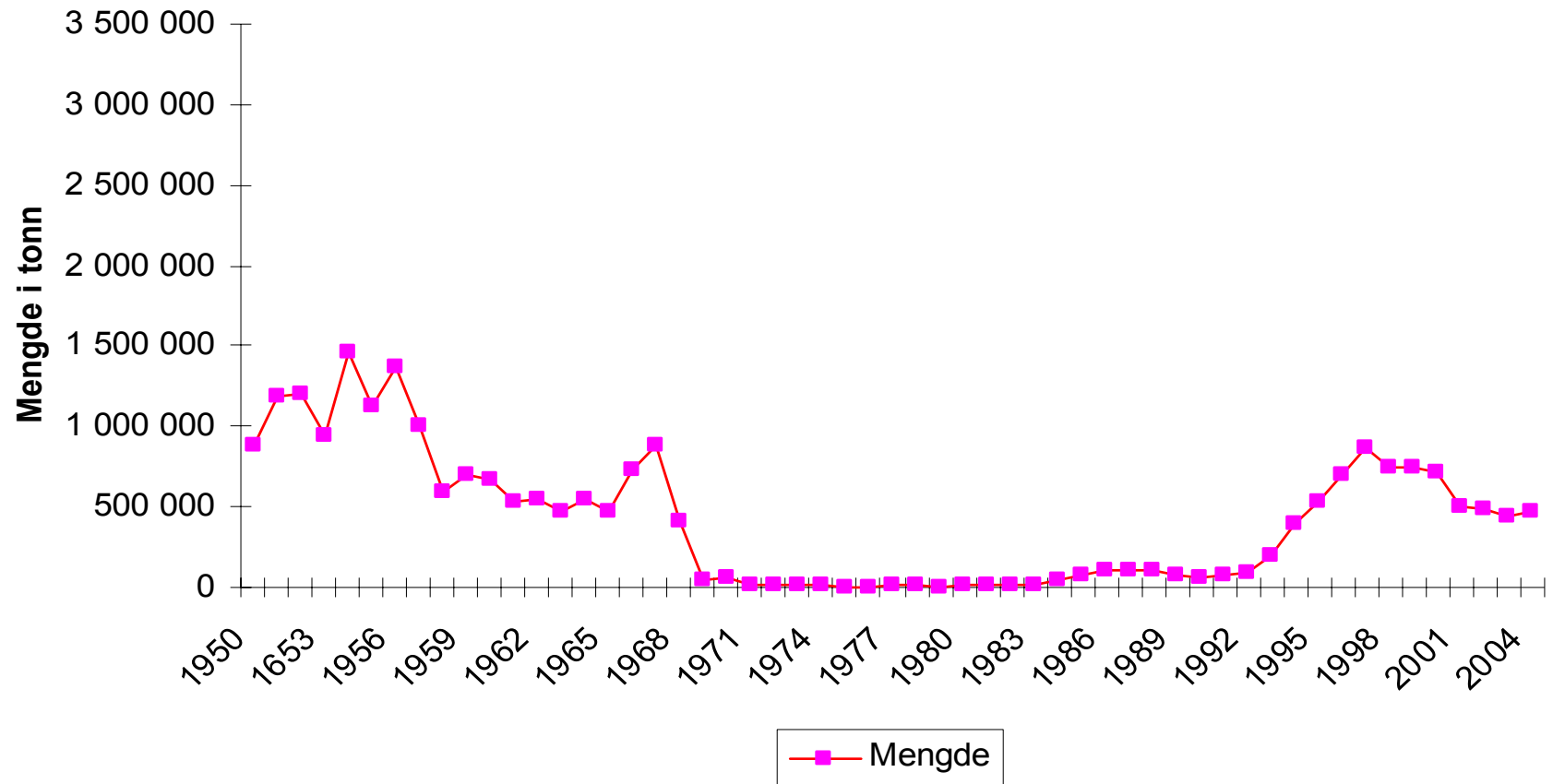
Samlet tap av uenighet og kappfiske

Eksempel på tap ved fritt fiske:

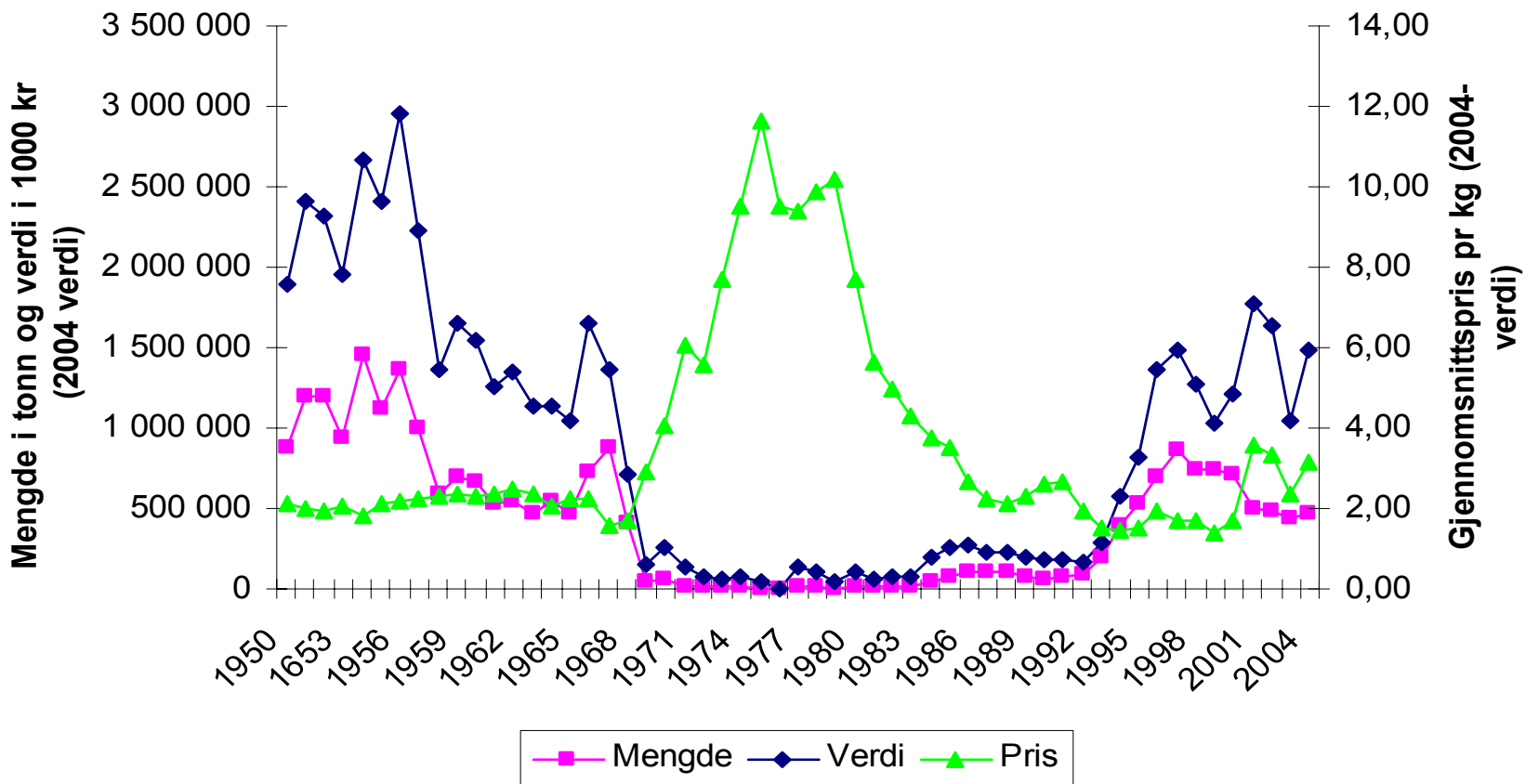
- Norsk vårgytende sild i perioden 1950 – 1990
- Stor bestand ved starten av 1950
- Tilnærmet fritt fiske i 50 og 60 årene
- Kollaps i bestanden rundt 1970
  - Grunnet fiske og dårlige miljøforhold (lav rekruttering)
- Gjenoppbyggingsperiode på ca 20 år

Norsk fangst av NVG

Norsk fangst, verdi og pris for NVG

Byggesteiner for gode fiskeriavtaler

- Enighet om bestandenes størrelse og forventede utvikling
- Enighet om hvor mye som skal fiskes
- Enighet om fordeling av årlig fangstmengde
- Enighet om kontroll- og rapporteringstiltak

Enighet om bestandens størrelse og forventede utvikling

- Avgjørende for at partene skal bli enige om hvor mye som skal fiskes
- Havforskningsinstituttets arbeide er her fundamentalt
  - Generell forskning, toktvirksomhet, opparbeiding av data, modellering og deltakelse i ICES sine arbeidsgrupper
- ICES' arbeide fundamentalt for internasjonal enighet
  - Som koordinator for arbeidsgrupper
  - Som kontrollør av arbeidsgruppernes rapporter
  - Som rådgiver med hensyn til hvor mye som skal fiskes

Enighet om hvor mye som skal fiskes

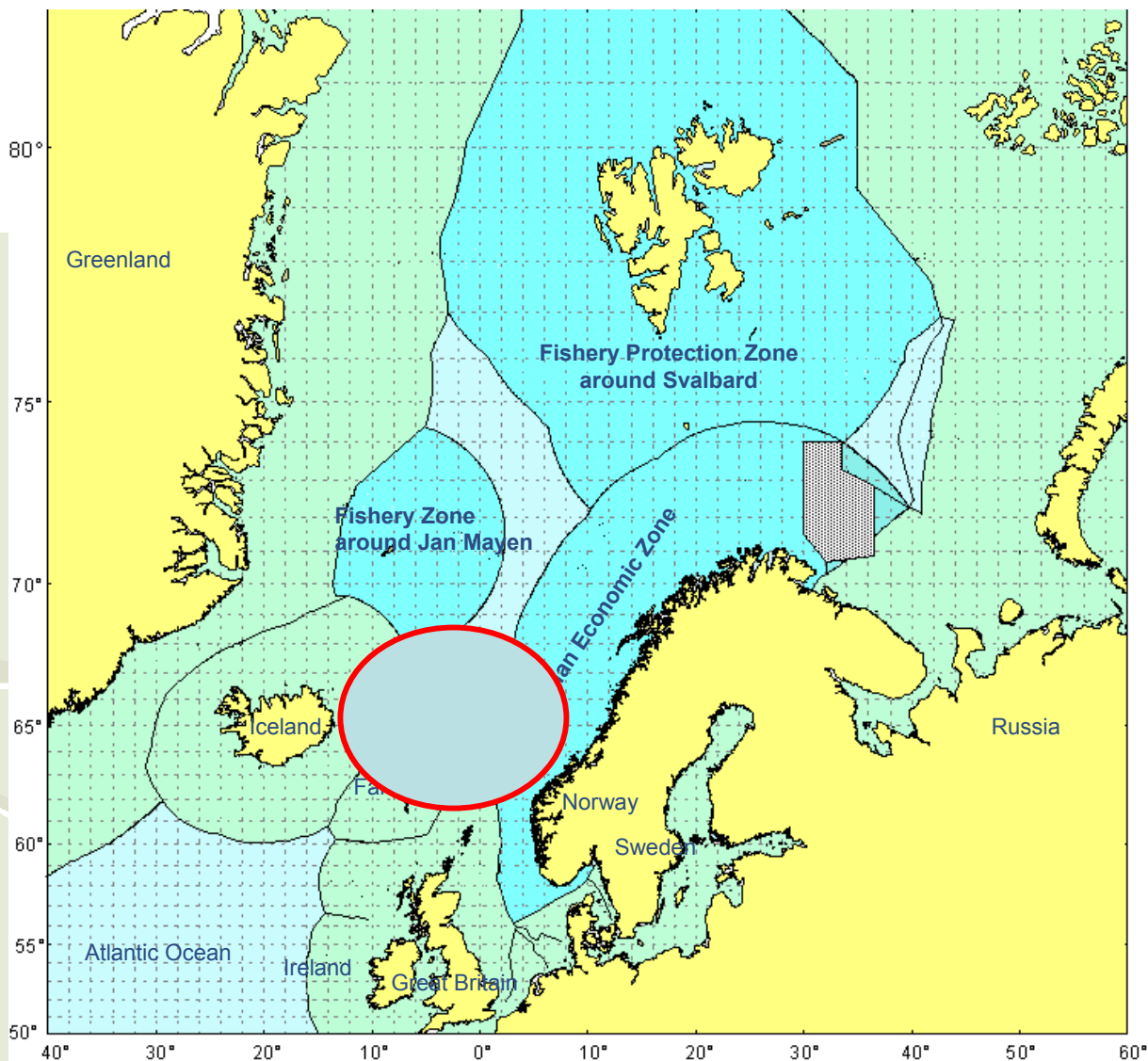
- Basert på biologisk rådgiving fra ICES
- Drøftet i internasjonale fiskeriforhandlinger
- Utvikling av regler for hvor mye som bør fiskes (fangstregler / beskatningsstrategier)
  - Eksempler: nordøst arktisk torsk og norsk vårgytende sild
  - Arbeide i gang med regel for nordøst arktisk sei
  - Fremtidig samarbeidsfelt mellom HI, Fidir, næring og interesseorganisasjoner
  - Slike regler må uansett sikre langsiktig bærekraftige fiskerier, ref våre forpliktelser i henhold til Havrettstraktaten og FN's avtale om vandrende og langtmigrerende bestander.

Enighet om fordeling av årlig fangstmengde

- **Viktige faktorer som drøftes i en fordelingsdebatt:**
  - **Sonetilhørighet**
    - Representerer eiendomsrett basert på hvor bestanden hører hjemme
  - **Historisk fangst**
    - Representerer en form for bruksrett basert på behov og hevd
  - **Andre "argumenter"**
    - Egeninteresse
- **Partene bruker de argumenter som de mener fremmer egne interesser**

Eksempel på utbredelse av en fiskebestand

- Norwegian jurisdiction
- Other countries' zones
- International waters

NORWAY:

Population:	4,479 million
Mainland:	323.810 sq.km
Svalbard:	62.700 sq.km
Jan Mayen:	380 sq.km
Mainland coastline:	21.000 km
Total coastline (including islands):	83.000 km
Mainland EEZ:	968.700 sq.km
Svalbard FPZ:	804.000 sq.km
Jan Mayen FZ:	296.600 sq.km

Enighet om kontroll og rapporteringstiltak

- Av egne og andre lands fiskere
  - Fangst i henhold til fastsatt kvote
  - Fiske i henhold til teknisk regelverk (minstemål/maskevidde)
  - Diverse andre bestemmelser (utkastforbud, rapporteringsplikt, omregningsfaktorer etcetera).
- Den enkelte fisker har ansvar for å følge de ulike reguleringene. Fiskeridirektoratet, dets ytre etat og Kystvakten kontrollerer at reglene blir fulgt og sanksjoner hvis de blir brutt.

Oppsummering

- **Internasjonale fiskeriavtaler nødvendig for å sikre verdier fra fisket**
  - Alternativet kan bli kappfiske, nedfiskede bestander og lav lønnsomhet
  - Hovedutfordringer p.t.: Norsk vårgytende sild og kolmule
- **Gode fiskeriavtaler krever gode byggesteiner**
  - Havforskningsinstituttets bestandsforskning
  - Et godt fungerende ICES som rådgivende organ
  - Utvikling av beskatningsstrategier/høstingsregler
  - Akseptabel fordeling av fangstmengde
  - Kontroll av at fisket foregår i henhold til vedtatte avtaler og øvrig nasjonale reguleringer
- **Med andre ord: En rekke utfordringer for Fiskeriforvaltningen i tiden fremover**

Takk for oppmerksomheten!

"I'm worried, Charlie! A catch like this could knock the bottom out of the market."

—Reprinted from *Punch*